

ZOMBOR és VIDÉKE.

A BÁCS-BODROGH MEGYEI EGYESÜLT ELLENZÉK HIVATALOS POLITIKAI KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Évész évre 8 frt. — Félévre 4 frt. — Negyedévre 2 frt.
Néptanulóknek évész évre 6 frt. — Félévre 3 frt. — Negyedévre 1.50.
Egyes szám ára 10 kr.

Felolós szerkesztő:

Dr. Molnár Gyula.

Megjelenik hetenkint kétszer: vasárnap és esztörtökön.

Szerkesztőség: Csendes-utca, TÓTH-féle ház.

Kiadóhivatal: Csendes-utca OLÁH-féle ház.

A somogyi elvek.

Ez cím helyett sokkal esztanósabbak állanak rendelkezésre, így pl. „Leleplezett basák”, „Tisza-kormányzás titka.” stb. azonban a „somogyi elvek” cím alatt is megérti a nyájias olvasó, hogy itt voltaképpen azon elvekről lesz szó, a melyek szerint Tisza Kálmán immár tíz-tizenkét év óta teszi boldoggá a hazát, szerez magának hallhatatlanságot, bizonyítja a külföld előtt, hogy jól kormányoz.

A „somogyi elvek” azt jelentik, hogy a kormányznak többség kell mindenáron. Hogy Tisza a korona bizalmát bírja: győztesen kell a választási urnákból kijönnie. A korona azt látja, hogy a nép ragaszkodik Tisza-Kálmánhoz. Mert különben, miért választana meg annyi kormánypárti képviselőt? És ha az ellenzék azt mondja, hogy nem a nép, de törvénytelen erőszak választ, erre farizeus képpel feleli a kormány: „Pecceatur extra et intra muros.”

És ez igaz, csak az a kérdés, hol sikeresebben?

Vesztéget a kormány, vestséget az ellenzék, etetnek-itatnak innen is, túlhan is. Példát szolgáltat erre egyik párt úgy, mint a másik. És ha azt kérdezzük, jól van-e ez így, rámutatnak a külsőszagokra, hol a mandátum szintén pénzbe kerül. Csak egyre nem lehet ezivilizált országban rámutatni: somogyi levélre. Nincs arra eset Magyarország kivételével, hogy a megyei adminisztráció főnöke elé álljon s nyíltan bevallja előtte, hogy lábbal üpörta a törvényt. Csak Magyarországon esett meg, hogy a megye főispánja az ország belügyminiszteréhez olyan levelet intézett, a melynek tartalma a büntető törvénykönyvbe ítközök. Megírta anélkül, hogy észbe juttot volna, mikép e cselekedete botrányt okozhat. És e levélből megtanulhatta az ország, milyen elvek szerint kormányoztatik.

A somogyi elvek voltaképpen az uralkodó kormány elvei. . .

Olyan elvek, melyek nem tetszenek bizonyára földalóitoknak sem, de melyek hasznosságáról ők és mi is meg vagyunk győződve. Más kérdés az, hogy ilyen elvek ezt az országot egy nagy bünbarlanggá alakítják át, melyben a ki bírja, marja. Más kérdés: mit hoz reánk a jövőndő, ha a somogyi elvek magja országszerin kikel. Mi lesz ennek a gyümölese? Egy hangzatos szóval megmondhatjuk, ámbár ezt a szót a Tisza-kormány alatt elégszer kinevezték, ez az: korrupzio.

Lesz korrupzio nagyobb, mint volt: nőtön nő, mint az ár, és végre elsodor bennünket. Nincs gátja, nincs akadályja. Azok tépik szét a zsillipeket, a kik hivata volnának megalkotni. A törvényhozó urak Tisza Kálmánnak eszközei. De lát ki az, a ki nem az ő eszköze? Van-e, a ki nem tagja az ő hatalmas szövetségének? Az emberek éhesek s Tisza-Kálmán nem ad ingyért semmit. Tisza az főispán, a főispán ad minden rendű és rangú hivatalokat, a hivatalok pedig föltétlen hódolást követelnek azoktól, a kik hozzájuk fordulnak. Kinek nincs szüksége valamelyik hivatal ténykedésére? Minden embernek dolga akad egyik-másik hivatalban. A nép elmegy a községi jegyzőlőz, a szolgabíróhoz, a kapitányhoz és az adóhivatalba.

Azt mondják neki: „do, ut des.” Ha azt akarod, hogy adódból leengedjünk, szavazz kormánypárti képviselőre. Ha azt akarod, hogy természeted bírság nélkül betakaríthasd: szavazz kormánypártira. Nesze 20 frt: szavazz Széchényire.

Ime a somogyi elvek.

És ha mindezek daczára az idők kereké meg nem áll, az emberiség általános fejlődése minden akadály daczára is előbbre jut, a társadalom minden bomlasztó erő daczára is erősbé válik, a kor megszüli nagy embereit, új vívmányait és daczára a ránk nehezülő átkos kormány-rendszernek, bizonyos természeti törvények ben-

nyünkét kissé előbbre löknek: akkor ujjongva tör ki a mameluk-sereg, hogy: „ime a mi érdemünk!”

A végtetlentől sok viszás és kárhözatos helyzetet Tisza Kálmán a sorsnak rójjá föl bünül, ellenben, ha az éltető nap melege behatol a sötétbe és ott gyümölesöt érlel, akkor Tisza Kálmán azt saját érdemének tekinti. Egyébíránt nagy kérdés, hogy akkor, midőn a kormány-elnök saját lelkiismeretében tanuk nélkül folytat dialogust, nem látja-e be, hogy a somogyi elvek az erkölcsi tönk szélére juttatják az országot, nem vizsgálódók-e azzal, hogy mire meg lesz ásva az a nagy sir, amelybe a nemzetet eltemeti, akkorára lesz már egy kisebb sir, a melyben nem érez az ember, nem érez, nem lát semmit. Ha így gondolkozik jól teszi: ez is somogyi elv.

Közművelődés.

Nincs ország a földkerekségén, ahol az idegen nemzetiségek annyi szabadságot, annyi jólétet, annyi nyugodalmas életet élveznének, mint minálunk Magyarországon.

Megtarthatják nyelvüket, vallásukat, ősi szokásaikat, sőt nyelvüket érvényesíthetik az állami és megyei köz-igazgatás és igazságszolgáltatásban, iskoláikban, templomaikban és végre egyéniségükben is szerep jut bármely terén is.

De ezt a méltányosságot most nekünk drágán kell megfizetni.

Csaknem oda jutottunk, hogy ma-holnap idegenek leszünk saját hazánkban. Az idegen nemzetiségek egé-szen magunkhoz nőttek.

A német „Schulverein” bosszúntó kihívással tüntet ellenünk. A szerbek rágalmaznak, az oláhok plane már fenyegetőzdeni is mernek. Pedig az erdélyi szászok meg- lehetős jóindobban élnek. S szívesen el is felejtették már.

A „Zombor és Vidéke” tárczaja.

A választás napján.

(A jelölt keszevei)

Vége megvirradt. Itt van tehát a választás napja.

III. Richard, Anglia pápos királya, nem érezhette magát gonoszabbul a bosworthi esata reggelén, — ő felsége sem álmódhatott rettentőbb álmokat ama kísérteties éjjelen, mint én az elmúlt éjszakán.

Hova beszélek? Az elmúlt éjszakán?! Három hete, mióta a jelöltség keresztifáján függök: étvágyam, álmom oda van.

Feleségem egy inséges Lázára érdemes figyelemmel tálalja fel kedvezet ételeimet: csigalovast, túllöt paprikát, lekváros dere-lyét . . . miknek, máskor pusztá látására szízbadozót szám pad-lása az élvezet előzetül . . . Most? mintha juhúhos kását sza-golnék! Ennek előtte, ha senkás tézta került az asztalra: egy menaszteriabeli tigris falánkágával hatoltam a pirosó felszín alsó rétegibe . . . Most, a hogy behozták, kiviheték tőlem. Tele vagyok a váltakozó hírekkel; torkig vagyok velök. Még boromból sem merek inni; köve tart egy ostoba előléteit, — hogy in a bor ellenjelöltem ajándéka jobb időkből.

Es aztán ezek az éjszakák. Oh, ezek a rettenetes éjszakák!

Mikor már úgy hajnal felé, kifáradt pilláimra ereszkedik a szender: ellenfelem kortesei, boszorkány alakban, dünnögve ló-dulnak körülöttem fel s alá. Alveimben eserfakoszorival készült megkoszorúzni, s a koszorú levelein restantiuma numerusai ragyog-tak felém.

Neki estem, feldolgozom őket egytől egyig, engem ne ki-sértsenek. De azota sínes nyugtom; mindamellett, hogy mindent megteszek, a mit az ősi gyakorlat előir és megenged.

Tanyai kertemben kitünő dnyieim és pompás asztali töfka-jok teremnek.

Cantalouppaim mintapeldányait, Hubbard-féle tökjeim legde-rekasabb legényeit szétkülöztetem a kiszemelt bizottsági tagok közt. És mi történik? A minap ostromzárólatk lakosomat, és iszonyat! . . . Szétkülödtö Ananasim- és Precsott-dinyéimmal, a város disz-mozsarából bombázni kezdők házamat. Ha fel nem ébredek: halva vonszolnak vala ki a falak romjai alól.

Álmokat látok, miket az álmoskönyvek meg nem fejtenek. A modern esziók hiánya, égető hiány. A multkor már megvá-lasztották. Cserénykőz város főkapitánya voltam. Ám akkor is, szék-foglaló díkeim helyett a fálvás zenéhez készített beszédet kezd-tem el mondani, — abba is belesültem . . . bukott ellenfelem

folytatta és fejezte be; úgy, hogy szőgyenletemben a sella curu-lis letörtöt alattam, és megkímélt legalább a külön elsőlyedés szük-ségességtől.

No, de végre itt van a döntő nap reggele. Felébredtem, mint aljegyző, — lefekszem mint főkapitány . . . és kárpotolni fogom magam azokért az ostoba álmokért.

Eh, van is az álomnak valami jelentősége. A léha tönödés helyett okosabb lesz öltözéshez kezdeni . . .

Átkozott mutatójű manchette-gombok ezek.

Azt hiszem, semmi okom sínes a vereségtől tartani. Korteseim meteorológiai észleleti a legkedvezőbb kiltást jósolják.

Hüba! Ilyen dologban a leleményességtől és a tapintattól függ minden.

Nagybátyámnak, a cserénykőzi hitel-szövetkezet elnökének nagyon sokat köszönök; ez a szerint nyitja és mondja fel a hitelt, a mint a városatya hajlik. Süvem, a fúntjai mászások, csak párt-elnöki igazolvány előmutatása mellett szolgált ki hitst. Nem utolsó gondolat, három hete, az ellenfél embereinek csak egy-egy ősbír-ka jut, — vesperesenytől, borjuszegytől koppán a szemük!

A kihézetéssel, hatás dolgában, erősen konkurrál a potya rendszerre. Főkéntesen például, a ernabrai fürdőház bérloje, egy havi tartamú esaladjegyet oszt embereink között, — a mi lega-lább 30 ingyen fürdőt és egyet-egyét 30 kral számítva, havi kilenez forintnyit tizta hasznót jelent. Igy aztán, persze, . . .

— No, ez már mégis infamia! Erővel meg akartok engem ölni. Mondtam már szászor, hogy ezeket a száik gallérokat haj-galjátok ki az ablak! Már az ötödiket próbálom, egy se őri be a nyakamat. Egyik bolényre, másik flamingóra van szalva. A Pon-czius, . . .

— De kérlek, angyalom, esendesedjél, — hiszen egy már fel van gombolva a nyakadon! . . .

Ez az átkozott igazatlanság még neveltséges helyzetbe sodor. Össe kell szednem magamat.

— Tudom, tudom . . . hiszen épen ez az . . . ettől is alig tudok nyelni . . . Fogl rá, hogy ennek se ez a ezadar gallér, hanem a tréma az oka . . . Hogyne? Ugyan hagyjátok nekem békét! Nem vagyok én gyerek, hogy ti öltöztessetek! . . . Hpfüh!! . . . Ez a jelöltség felér egy Banting-kúrával. Csak már három órával volnék öregebb.

De mit is törpenkedem?! Minden tekintetben több okom van bizni az eredményben, mint ellenfeleimnek. Már magában az, hogy én itt születtem. Ez a város az én édes anyám, és én az ő édes fia. Ellenfeleimet, a Jehova tudja, mi föld teremtette; párt-vezetőim informatója szerint az is kérdéses, hogy általában szüle-tte-e valahol?

Nos aztán. Az úrban boldogult üköm létesítette az első ovoidát ebben a városban. Az ebbeli hála még függő odóssága, a mit az unokának ekzekválni is joga van.

Ejnye, ejnye; ennek a szalonkabátunk a hajtókája . . .

— Feleség! Hol a benzines üveg? Ugy eldugjátok, mintha loptam volna!

Választás után mindenesetre esínálatok egy új szalonelőze-tet. A főkapitányi fizetésből futni fogja. Futni fogja!

Korteseim első rangú köztentélyek. A döntő órákban is kétségkivül részen leszenek.

Dr. Kanalas is köztük van; a ki pedig befentes a főispán-nál, sőt, a dokortól megától tudom, hogy közkerdesekben a mentő eszméket ő méltóságának épen ő sugallja, és hogy nélküle a haza már régen elveszett volna.

Emberem ugyan vezéres dolognak tartják azt, hogy Kana-las a mi részünkön működik; szerintük még eddig minden jelölt-doktor, számtiszt, képviselő — a ki mellett Kanalas nyilvánosan állást foglalt; kétszer kétfőny biznysággal megbukott, és hogy Kanalas társadalmi jelentősége már esupa fűrés-esoróktól . . . köve-telik, hogy a vele való nyilvános érintkezéstől tartózkodjam, mert ügyemet már ez maga gyanuba keveri . . . küldjem inkább az ellenpártra! stb. . .

Igaz, belátom, hogy a kortések képétől sok függ, de ez már mégis neveltséges beszéd . . . Hiszen éppen ez az! A doktornak érdekében áll szászoros igyekezetet fejteni ki az alkalommal, hogy szenvedett csorbát kiköszörölje.

Ejh, bizalom! Mindennél bizonyosabban beszélnek a számok; ezek pedig részemre jót beszélnek. Lássuk csak még egyszer! Hol is van? No! Ez a nyolezadik példány a bizottsági tagok névlaj-strómának, melyet az utolsó két nap alatt elnyűtem. Ellenfelem hívei kék ironnal vannak bekanyarítva, — a vörös pipák az enyimek. Nem kell ide még okuláré sem. Ilyen többséget nem minden jelölt pipál . . . Ebbe nem lehet belevörösödnöm. Még ha a köpenyfogorogatók rovására le is számítok belőlük.

Ajtómon kopognak. Ugyan micsoda nyughatatlan lelkiismer-etű embert hord a szél ilyenkor.

— Szabad!

Negdobbán a szívem. Valami előtétlet-féle bizsereg idege-imben . . .

Dr. Kanalas eszuskál be félregörbített nyakkal, marezpállán édesdesző mosolygással hünyogató pillái körül:

— Győzedelmes jó reggelt kívánok. Engedje meg, hogy előre gratuláljak! Kérem, kérem, én a táborból jövök; diadalunk bizonyos. Ezt én mondom, tetszik tudni, én mondom, aki nyolez jelöltet már könnyű szerrel agyonütöttem és a ki ezt az egyet is

hogy hazánk jogos fenállása ellen hányszor és milyen rít eszközökkel küzdötték alattomosan és nyíltan is.

A szerbek és oláhok az Aldunán sokkal jobb anyagi létnek örvendenek, mint odabáza a saját hazájukban, a melyet még ma is annak vallanak, annak dacára, hogy ennek a hazának a földje természet meg nekik a kenyeret és ennek a magyar hazának a levegőjét szívják és alkotmányát élvezik.

És ezeket a hálátlan népségeket mi mégis elhalmozunk mind azzal a jóval, a mit csak ez a haza nyújthat. Mi megosztjuk velük azt, a mi az embernek a leghevesesebb: a hazát, s ők ezt a mi jogunkat gyűlölséggel fizetik vissza. Kéblünkön dédelgetjük a kigyót. Más országban hej de másképpen bannának el az ilyen ellenségekkel!

Mert hogy ellenségünk ők itt e hazában, azt maguk sem tagadják. Uton-utóellen szidalmazzák a magyart s ha ez szánakozással megvetőleg végignézi a merénylőt és tovább megy, azt kiabálja utána, hogy gyáva.

De mi magunk vagyunk az okai ennek!

A megyei közigazgatási hatóságok vezérferfiái volnának első sorban hivatva arra, hogy az ilyen faj henczegeit lehűtsék. Ott, ahol a szép szó nem használ, használjon az erély.

Oda jutottunk, hogy a saját fajunk fontartása ezéjából közművelődési egyesületeket kell szerveznünk.

És szerencse, hogy Erdély felbredt lethargikus álmából. Mert még egy évtized, s a magyar nép nyelvénének a sorsát gyászszal siratjuk meg.

Igazán sajnáljuk Erdélyt, hogy emnyire jutott. Ki az oka ennek, azt ne kutasuk; maradjon a múltnak a bűne. Amde a mostani magyar nemzedék, a mely körültekintve Erdély bérezes határain sajnálattal arra a tapasztalatra jutott, hogy a magyar nép sorai ritkulnak s veszendőben van a magyar szó; lépjén a komoly munka terében s hazafias szellemével hódítsa vissza a veszendőbe ment magyarságot — visza ennek a hazának, a melynek minden fiára szüksége van még, szüksége lesz.

De nemcsak a magyar nyelv, hanem a magyar emberek sorsa is százanó helyzetbe jutott azon a helyen, a hol az idegen nemzet emelkedett túlsúlyra.

A szások, oláhok, szerbek és németek bosszantó magaviselete kezd tühretellen lenni. Pedig nem akarnak egyebet tőlük, mint, hogy ezt a hazát, amelynek földjét tapossák, a melynek kenyerét eszik: tiszteljék és megbecsüljék.

Bezeg Németország a „Schulverein“ kulturhazája és Oroszország a szerbek és oláhok mintaországa másképpen bánik el az idegenekkel.

Csak mutatunk kell, most már észak felé, hogy megértsek a mi idegeneink is azt a szót, hogy: „példának okáért“.

Ki fogja büntül felőni nekünk, ha a saját fajunk a magyar faj érdekében mi is megeselekszünk mindent, a mi boldogulásunk ezéjének okvetlenül szükséges!

Ennek a szellemnek ápolását és fejlesztését tüzte ki az erdélyi közművelődési egyület és ez a szellem lengte át a csak nem rég ülésező közművelődési kongresszus tagjait is.

Magyarországot magyarrá tenni kétségkívül nagy ezél nagy eszme, melyet valóítani kiesényes eszközökkel nem lehet; ehhez az állami és társadalmi tényezők kölcsönös együttműködése feltétlenül szükséges. Mert ha az állam nemzetiségi törekvéseit nem kíséri a honpolgárok lelkesedése és odaadó buzgalma, vagy ha a társadalom az irányú munkásságát az állambatalom tapintatos, de őszinte és határozott támogatásban nem részesíti: a kitűzött ezél elérhető nem lesz, mert sem egyik, sem másik tényező elszigetelt működése a kívánt sikerre nem vezethet.

A magyar faj politikai uralmának s a nemzeti állam megszilárdításának eszköze a helyes és gyakorlati uton haladó nemzeti politika, első sorban oly kormányzati szervezet létesítése által, mely mindenben az állameszmét tekinti feladatának, s működésében teljes erővel s rendszeresen támogat minden oly irányú mozgalmat, mely ugyanazon végeztelre: a magyar nemzet államiságának fenntartására vezet.

SZÍNHÁZ.

A velencei kalmár.

(Szécs, okt. 12.)

Shylock különös alakját, mint a legtöbb classikus alakot, melyekkel a remekírók a világszínházakat gazdagították, sokféleképen lehet felfogni. Controversia merülhet föl aziránt, vajlon helyese-e Rakodezay felfogása, a mely szerint ugyanis Shylock aránylag fiatal és hevesvérű, — de azt alá kell írniuk szó nélkül, hogy felfogás, eredeti és öntudatos felfogás, nem pedig tapogatózás, próbálkozás.

Háromféle alakítással hasonlíthatom össze Rakodezay Shylockját: a meiningeniék, Ujházy és Lowinsky Shylockjával. Mindháromnál nyugodtabb, inkább a spekuláns, mint a bosszúálló oldala a szerepnek lépett előtérbe. Nálunk inkább a meglunyáskodni látszó ravasz, de óvatos és nem heveskedő zsidó, mint a némileg hősies pose-okát kereső, quasi népeért bosszút követelő makkhabéus. Azok Shylockja, hogy egy mondan, inkább „Náthán“.

Rakodezay Shylockja fiatal ember, ruganyos léptekkel áll ellenei elé, mir a hang, melylyel szemökre vágja haragjának méltó okát és azt, hogy most alkalma nyílik megbosszulni magát, mert rá szorultak, — már ez maga némi bosszúálló elégtételt látszik neki nyújtani. Talán ezen fiatalembernekéltázása oka annak, hogy kissé különösnek tűnt fel, hogy e fiatalnak, eleterős és szívósnek látszó ember Tubál karjába ájul. A szerző ezt előírja, de azt hiszem ha a szereplőre bíztuk volna, az nem érezté volna annak alkalmát és szükségét, hogy bármí meglepő hírek hallatára is, elájuljon.

Annál természetesebbnek tünik fel az ő felfogása mellett, ugyanezen jelenetben a felszisszanó, felsikoltás, mely az erőteljes ember vad szenvedélyének méltó festése. Ezen mozzanat fontossá-

gára már Vörösmarty figyelemztetett és a mi Shylockunk ezen jelenetben excellált is.

Shylock és Portia a két jellem a darabban, — a többi csak árnyalak.

Igy van ez Shakspernél megírva, és ezen jó játszóknak buzgalma sem lendíthet. Adhatja Jessiéát, Antoniót, Bassaniót akárki — hiedgen fogja a közönséget hagyni.

Portia szép volt. Dombayné szép tehetségének ezen szerep bő alkalmat nyújtott az érvényesülésre.

Kár volt az igazgatósság részéről, hogy ezen antiszemita darabot annyira körülmélté, hogy Portiának egyik legszebb jelenete, a gyűrűvisszakérés — elmaradt.

Szemnek filnek egyaránt kedves egyöntetű, harmonikus köpet nyújtott Dombayné, úgy fényes toillette, mint szép szavallata által.

Tízian korabeli szép képek tetszett, a mint hogy korában is játszik a „velencei kalmár“. — Hogy ezen hangot általalta, művészi tapintatának ökos bizonyossága.

Rakodezay eredeti, következetes Shylock alakítása, melynek megtapsolásába a közönség nem tudott betelni, oly élvezetes estét adott, a minőben a zomboriak már rég nem részesültek.

Akárcsak hírneves vendég lett volna színházunknak, úgy megtelt a ház, úgy tapsoltak a hallgatók és — nézők. Sőt még a gáz is jól viselte magát és világitott.

Mínél nagyobb meglepédelem constatáljuk a szép sikert, annál inkább kell tiltakozniuk a kihagyás ellen. Igen könnyű módot választott az igazgatósság erre. Bájraja a színlapra, hogy a velencei kalmár 4 felvonás és így nem keresik az 5-iket. De tiltakozunk:

„I stay here on my bond“

(Shaksper Merchant of Venice IV. Act.)

Reméljük, hogy Julius Caesárnak valamennyi felvonásait megfogjuk kapni.

Czigánybáró.

(Szécs, okt. 13.)

Nem járja ugyan, hogy a külvilág anyagi gondjával törődjék a poeta elméje, más szóval, hogy a kritikus mással is foglalkozzék, mint a mi a színpadon történik. De ha az anyagosság túlsúlyra vergődik, ha a gyomor korgása túl tesz a lant zengésén, akkor a poeta is félre teszi a lantot, és — eszik, ha van mit. Kénytelenek vagyunk a gáz kiomléásával foglalkozni, mert ez elkábitott ügy, hogy a színpadon történőkről nem bírtunk észta köpet nyerni.

Igy pludt azt láttuk, hogy a cigánybáró, mielőtt a lineszo rátalálna, odaállt kalapjával az illető festett kődarab elé és állt, állt, mint a kinek semmi egyéb dolga sinesen, állt mint a katoná, a ki az ágyú mellett várja mikor szól a parancs: tüzet! hogy akkor elbússá az ágyút, úgy várt a mi tenoristánk kövi is ott, mint-ha köből volna, és várta míg a többiek eléneklik a maguk részét, hogy aztán az adott parancsra elbússá az ágyút — akarom mondani — elkezdje a kalapját. Én így látam a dolgot, lehet hogy a gáz kábitott el és nem így volt. — Énket azért szépet hallottam. Ez Némethy Gizella Cipráj volt. Mátyás Margitont meg-látszik, hogy nagyon kezdő és még sok tanulás kell, míg jól fog tudni a színpadon mozogni, de hangja kellemes.

Azt hiszem azt is csak a gáz okozta káprázatnak kell neveznem, hogy a harmadik felvonásbeli dalt:

dívom. Fenntartom magamnak a szerencsét, hogy a többi este, a fáklyák világánál mondjam el. Tetszik tudni, az efféle hálás szerepnek tartom a sorányt. . . . Bátoroság fiam! Az ellentábor őrszeméi, veresügek sejtelmében, hosszú képpel portyáznak a városháza körül, mintha az orruk vére folyna. . . . Szóval tetszik látni, amiint azt a e k e l y e s e m előre megjövendelte. . . .

— Oh kérem . . .
— Semmi hálálkodás! Hanem egyet kikötök. A választás aktusa alatt Önnek a teremben kell tartózkodnia. Nem, ezt nem engedem el! Önnek velünk együtt kell végigéveznie az ellenség kínos vergődését és szégyenletes bukását. . . .

E közben feleségem óvatosan dugta be fejcsékéjét a félg nyitott ajtón.

— Kedves! Egy szállási asszony két pár gyönyörű pulykával van itten. . . .

— De kérlek, lelkem. — azt hiszem, hogy a konyhán már a megáldozott barnoknak és baromfiaknak akkora készlete van felhalmozva, hogy. . . .

Kanalas szavamba vágott: — Mit ért ön ahoz édes fiam? Az én felelősségemre, nagysád! . . . Semmiféle vérengzés se vezet kárba! A pulykapcsenyé kiváló fogás. Magam eszem meg, ha megbukunk. Mindent megessék, halálra eszem magam, ha megbukunk! . . . Ezt már csak bizza ön én rám. . . . No, de most isten önnel; én még felugrom a főispánhoz, a kandidaezőra vonatkozó ultimatumot kell még vele közölnöm. . . .

Végre magam maradtam. Istenem, csak két órával öregobb lennék!

Készen vagyok.

Utoljára lépek tükör elé, hogy némi mimikai tanulmányokat rekaptuláljak. Az én arcom vonaglásában ugyan nem fogtok gyönyörködni. . . . Ez a vidám fejbőllegetés az enyém ádvozetére. . . . Ez a fosvány belintás a gyanus szavazatok számára, ah ez kitűnő, a nyugalom látszata tökéletesen benne van. . . .

Ez a tartás a szavazatok összeszámolása alatt: kebelbe dugott jobb kéz, hátra fektetett balke, előre feszített fél láb. . . . Coriolanus attitude! . . . és ha a föld megindulna, s a hegyek a tengerbe dőlének is. . . .

Az óra kilencet üt. Menjünk!

— Kedves! Isten veled! . . . Imádságos könyved a középső szoba márvány asztalán fekszik. . . .

— Pá! Utolsó eszokom az aljegyzőnek. . . . suttogja nóm, jelentős eszokot lehelve homlokomra. . . .

Ugy érzem magam, mintha az utolsó széntséget vettem volna fel.

Az utazók rendes képe olyan szokatlan előttem. Különös. Az

emberek hétköznapi, közömbös arceval haladnak el mellettem. Bizonyosan vidéki emberek, a kik nem is álmódnak e nap jelentőségéről.

A városháza előtt a fogyasztási adóberől, meg egy konstabler izetlen nevétgerezést esapnak. Léha nép! Ugyan mi fölött tudnak ezek most, itt a forumon rohogni?!

A gyülesterem zsufolóság tömve van. A városatyák kisebb-nagyobb csoportokba, összegudogt fejjel bogarznak. Zógások, morajlásuk: mint a titokréti tenger. . . . Politikus búvártempókkal lassanként körülkúszom a patkoaszalt. Minden jóra mutat.

Elvité egy másik városatyá rebhenne gyúri szebre az új-jai közt tartott szavazatlapot, előfordulva tekintetem elől. . . . pitty potty emberek! Pár óra múlva keresni fogják mosolygásomat.

— Jó reggelt, Gábor Bóniám, hogy állunk?

— Biztosan, mint a Sion hegye. Köszönöm a kosár baraczkot öcsém; egy öblőgra praenumerálók a fajtájából.

Kilátásaim a döntő órában jobbak nem lehetnek.

Ellenjelöltem derült társalgásban van három civissel. He, he, he. . . . Azokra ugyan vigyoroghatok! . . . Biztos embereim!

— Állunk, mint a patolyat, — súgja fülembé Iván sógorom — hanem, te, a rendőrségi írnek a folyosón ellened kapacitálja a szállási ködmöket. Erről tenni kellene! . . .

— A zsvány! A skatulya portokiómat is visszaküldte. . . . No, megállj nyomorult; olyan fegyelmet teritek a nyakadra, hogy megemelegtet. . . . Te, Iván, mégis csak az első bandát fogadd estérez, — ne a Vinezé ezimezőgöt! . . .

Psz, psz! . . . Az ajtókön hezőnlő tisztviselő a főispán érkezését jelentik.

Szokásos éjzenés fogadja.

A jelölés formáságán csakhamar átesünk. A titkos szavazás el van rendezve. No, most! . . .

Dr. Kanalas köesögkalapjának jut az urna szerepe. Oh szent Kelemen, te a kalapok kegyes patronusa: légy velem! Sejtelmem azt súgja, hogy ez a kalap rivalisom ha m v é d r e l e z.

Mint a felérszárnyú pillék reptelnek belé a szavazatlapon: az én újjászülésem jelképei. — Derék ezilinder, viseld magad emberül, és én ki foglak vasaltni! . . .

A szavazásnak vége. Kezdődik a vokok összeszámolása. Kanalas a szavazatjegyző bizalmi férfiak közé is bekerül. Csupa jó jel rám nézve. Háta mögé állók: a már otthon hegyakörolt attitudebe helyezve magamat.

Az első három szavazat az enyém. A városatyák kínos várokozással lesik a lassan bontott szavazatokat. Kettő He, — egy oda, kettő amannak, — négy nekem. — és így tovább. . . . Kanalasnak a kevély előérzettel lüktető hangja meg-megörzi a halotti csonésséget: „kettővel több, — ötél több!“ . . .

Csillároknak fénye fölötté megrezeg, —
 Előkelő hölgyek díszes öltözékben —
 Komoly diplomaták piros bársony székben, —
 Herezegők és grófok fényes pályókban, —
 Valóban színház volt, — ugy emlékszem, — ottan:
 S felgördüle lassan a nehéz vasfüggöny.
 Zene rohogott el sapon, dobon, kürtön,
 Miglen siri csend állt be a nagy színházban.
 S a „világot jelentő deszkák” előtt álltam.
 És játszottak rajta: tarka vegyületekben
 Vonultak el jobbra-balra, el a színen.
 Férjak is, nők is, mindannyi egyforma,
 Ezekre senkinek nem volt semmi gondja:
 Hanem aztán egyszer megingott a tömeg,
 Halk izgalom támadt, majd meg siri szünet, —
 Egy hölgy lépett be a fényes lámpák elé,
 S a nyüzsgő tömeget legott megbűvölé.
 Szép volt, mint egy szeraph, mely hőszin szárnyakkal
 A gyermekek fölött repdes viradattal.
 Igazán szeraph volt — égi tekintettel, —
 Szárnyait nem láttuk emberi szemekkel —
 De mikor megszólalt bűvös dallamosan
 Mennyei nádösség szállt reánk legottan,
 Imádságos érzés áradt el szívünkben,
 Fölszárnyalt a lelkünk áhítat-hevületen,
 S éreztük a jobbat, dicsőt, nemesebbet,
 Tisztító tűzében a szent művészetnek.

Mikor elhallgatott, viharos dörgéssel
 Taps és ovatio tüntetésre kélt fel.
 Mámorítás kőjjel zudult föl a tömeg,
 Mint midőn alattunk a talaj megremeg,
 S zürzavaros hangok erős chaoszában
 Dícsfénytől körítve gyermek-arcazt láttam.

S miközben lassanként elszórt az álom,
 Végigfutottam egy halvány sugárszálon
 Fantáziám bűvös, mesés káprázatán,
 Hogy megoldást leljen a költői talány,
 Hogy e történetnek címét megtaláljam.
 A csillag s a színpad szellemi képesában:
 Játszi pajkossággal átölelt egy lányka,
 S e nevet suttogta fülembre: Vilmáska!

Amaranth.

NYILTTÉR.*)

Harlemi hyacintok.

Egészséges, nagy virághagymákat ajánlok a téli virágszezonra
 a következő színekben:

Egyszerűek: kékék, fehérek, pirosak és sárgák. — Darabja 10
 kr., 10 drb 1 frt, 100 darab 10 frt.

Duplák: kékék, fehérek, pirosak és sárgák. — Darabja 10 kr.,
 10 drb 1 frt, 100 drb 10 frt.

Tarkák: duplák és egyszerűek vegyesen. — Darabja 10 kr., 10
 drb 1 frt, 100 drb 10 frt, 1000 drb 90 frt.

Tulipánok: duplák és egyszerűek. — Darabja 5 kr., 10 drb 40
 kr., 100 drb 4 frt.

Mindszenti koszorúk.

Saját gyártmány.

Száritott természeti virágokból, elegáns kivitelben, koszorúim
 minden nagyvárosi gyártmánnyal kiállják a versenyt. — Pécspás
 párizsi koszorúk 8 fttól 15 fttig, Tojásalakú koszorúk, igen izlé-
 sesek 2 ftt 50 krtól 3, 4, 5, 6, 7, 8, 10, 12, 18 fttig.

Csokrok és koszorúk.

Élő virágokból igen elegáns kivitelben, pálmák és szalon ül-
 tetvények — Színgyönyelg főládozt rendelések, rögtön eszközöltetnek.

Arjegyzekek ingyen és bérmentesen.

Tisztelettel
Agácsy Benedek,

mag- és virágkereskedése és kertészete

TEMESVÁROTT.

1—3

*) E rovat alatt közlőkört nem vállal felelősséget a szerk.

Tiszta selyem szövet 80 kr. pr. méter,
 valamint a 1 forint 10 és 1 forint 35 krtól egész 6 forint
 10 krig — színes, sávozott és tarkított dessin-eket — szét-
 küld egyes ruhákban s egész darabokban vámmentesen házhoz
 szállítva **Henneberg G.** selyemgyár-raktára (es. és kir. udv.
 szállító) **Zürich.** Minták postafordulattal. Levelek 10 krral bér-
 mentesíthetők.

Felelős szerkesztő és kiadó-laptulajdonos:
DR. MOLNÁR GYULA.

HIRDETÉSEK.

Egy lakház

Szelencesében, Erzsébet-köruton 106. sz. alatt

bérbe vehető.

Közelebbi értesítést ad a tulajdonosné
 fenti szám alatt.

1—2

Jó kereset!!!

Bizalmas személyeket ke-
 resünk törvényesen megen-
 dedett díj sorsjegyek eladá-
 sához. Magas jutalékok eset-
 leg havi fizetést is adunk.

Fővárosi váltóintézet
 társaság 1—25
Adler és társa
 BUDAPESTEN.

Házeladás.

A kis szerb-templom-utczai 245-ik szá-
 mu ház szabad kézből

eladó.

Bővebb felvilágosítást nyerhetni fenti
 házszám alatt.

2—3

Ó Felsége

által
 kitüntetve

Kéretik

az
 egyedül helyes
 elnevezést

6 arany-

és érdem-érem.
 Szétküldés 1886-ben
 1 millió palack.

FERENCZ JÓZSEF KESERŰVIZ

használni.

Kis adagban
 hatásos, nem
 kellemetlen ízű.

Raktárak mindenütt.
 A szükséges igazgatóság:
 Budapesten.

Hatásosabb
 mint a többi
 budai vízek.

Dr. Korányi, tan.

Dr. Gebhardt, tan.

Kapható Zomborban: Falcione G., Weidinger S. és Zs., Sztrilich Zsigmond, Engel A. és Nikoltz István uraknál.

4—6

Magyar ipar.

A német-prónai posztó-gyár

részvény-társaság

ajánlja mindennemű saját gyártmányu a gyapju-
 szövő iparba vágó készítményeit, u. m. Legújabb
 divat-kelméket, posztó, tiffli, peru-
 vien, doskin, trikó és különféle kabát-
 szövöketek, kangaró, loden, azur és
 halina-posztókat, kizárólagosan tiszta gyap-
 juból és valódi színekből. Továbbá ágy- és ló-
 takarókat, mindennemű pokróczokat stb.
 Megrendelések a képviselőszékhöz intézendők következő
 cím alatti:

A német-prónai posztógyár

7—10
 minta-raktára
Budapest, Muzeum-körút 10. szám.

Ugyanitt raktáron lévő áruinkat Kicsinyben
 is gyári áron árúsítjuk.

Kívánatra mintákat bérmentve küldünk.

Magyar ipar.

Egy jó házból való fiu

tanonczul

felvétetik Grünwald Ignác norinbergi és rö-
 vidáru kereskedésében helyben — a róm.
 kath. templom épületében.

3—3

A legjobb
 cigarettá-papir
 a valódi

LE HOUBLON

francia gyártmány.

Cavley és Henrytől Párisban.

Utánadoktól mindenki óvatik.
 Ezen papirt dr. Pál J. J., dr. Ludwig H. dr.
 Lippmann K. urak vegyveszt. tanári a becsi
 egyetem, lemondogásban ajánlják, és pedig
 a legújabb tudományos fog-
 yás mintá szerinte, a leg-
 gyűve, mely az egészségre kártékonyan hatna.

17, rue BÉRENGER, PARIS

Szállítási-üzlet iroda áthelyezése.

Van szerencsém tudatni a n. é. közönséggel, hogy
 eddig a főutca Millasevits-féle házában levő

szállítási-üzlet irodámat

saját házába (Rókus-utca 51. sz. alatt) tettem át.

A mostani költözködés alkalmára ajánlom a n. é.
 közönségnek jeles **butorszállító kocsimat** és azon-
 kívül rendelkezem még több szállító kocsival. Kérem
 tehát a n. é. közönséget, hogy az irányomban tanúsított
 bizalmat továbbra is megtartsa, melyet én a gondos és
 gyors szállítással iparkodni fogok mint ezelőtt, ugy a
 jövőben is teljesen kiérdemelni.

1—3

Alázatos tisztelettel

Weil Márk,

szállító, Rókus-utca 51. sz. saját házában.

OBLÁT KÁROLY ZOMBORBAN

AJÁNLJA

a legújabb betűkkel és gépekkel alkalmasan felszerelt

KÖNYVNYOMDÁJÁT

minden, a könyvnyomdai szakmába vágó munkák elkészítésére.

IZLÉSES KIÁLLÍTÁS, A LEGOLCSÓBB ÁRAK MELLETT.

Takarékpénztárak és egyéb intézetek valamint egyesetek minden irányban előnyben részesülnek.

Mindenféle egyetli nyomtatványok és könyvekből minták készletben tartatnak.